

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Plán péče o přírodní rezervaci Galovské lúky

**na období
2022–2031**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	4
1.6 Kategorie IUCN.....	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	4
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	4
1.8 Cíl ochrany	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	12
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	18
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	18
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	19
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	19
2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	Chyba! Záložka není definována. 19
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	20
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	26
3. Plán zásahů a opatření.....	26
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	26
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání..	26
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	29
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	30
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	30
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	31
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	31
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	31
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	31
4. Závěrečné údaje	312
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	32
4.2 Použité podklady a zdroje informací	32
4.3 Seznam používaných zkratk	33

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	34
5. Přílohy.....	35

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 2498
kategorie ochrany: přírodní rezervace
název území: Galovské lúky
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: vyhláška
orgán, který předpis vydal: Správa CHKO Beskydy
číslo předpisu: 1/2003
datum platnosti předpisu: 14. 1. 2003
datum účinnosti předpisu: 31. 1. 2003

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj: Zlínský
okres: Vsetín
obec s rozšířenou působností: Vsetín
obec s pověřeným obecním úřadem: Vsetín
obec: Huslenky
katastrální území: Huslenky

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 649767 Huslenky

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
st. 995		zastavěná plocha a nádvoří	zbořeniště	775	775
9763/2		orná půda	-	3130	3130
9764/1		trvalý travní porost	-	6301	6301
9764/2		trvalý travní porost	-	4068	4068
9767/2		ostatní plocha	neplodná půda	884	884
9767/3		ostatní plocha	neplodná půda	517	517
9769		orná půda	-	3079	3079
9770		orná půda	-	4093	4093
9790/1		trvalý travní porost	-	8819	8819
9790/2		trvalý travní porost	-	2762	2762
9800		ostatní plocha	jiná plocha	11733	11733
9801		ostatní plocha	jiná plocha	6523	6523
9803		ostatní plocha	jiná plocha	2244	2244
9806/11		trvalý travní porost	-	1776	1776
9806/12		trvalý travní porost	-	3801	3801

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
9806/13		trvalý travní porost	-	2242	2242
9806/17		trvalý travní porost	-	3712	3712
9806/23		trvalý travní porost	-	3117	3117
9807		trvalý travní porost	-	6303	6303
9809		ostatní plocha	neplodná půda	1119	1119
9810/1		trvalý travní porost	-	988	988
10034/43		trvalý travní porost	-	1840	1840
10034/46		trvalý travní porost	-	3148	3148
9810/2		trvalý travní porost	-	5459	5459
9810/3		trvalý travní porost	-	626	626
9813		ostatní plocha	neplodná půda	144	144
9765/1		trvalý travní porost	-	1311	1311
9765/2		trvalý travní porost	-	2888	2888
9765/3		trvalý travní porost	-	869	869
9767/1		trvalý travní porost	-	1439	1439
9926/4		trvalý travní porost	-	594	594
9926/5		ostatní plocha	neplodná půda	108	108
9736		trvalý travní porost	-	3669	3669
9742/1		trvalý travní porost	-	4018	4018
9742/2		ostatní plocha	neplodná půda	912	912
9742/3		ostatní plocha	neplodná půda	419	419
9743/1		trvalý travní porost	-	3555	3555
9743/2		trvalý travní porost	-	1880	1880
9747		trvalý travní porost	-	1309	1309
9748/1		orná půda	-	5246	5246
9748/2		ostatní plocha	neplodná půda	560	560
9751/1		trvalý travní porost	-	2023	2023
9751/2		ostatní plocha	neplodná půda	771	771
9752		trvalý travní porost	-	4754	4754
9754		orná půda	-	3326	3326
10034/41		trvalý travní porost	-	900	900
9821		trvalý travní porost	-	4539	4539
9822		ostatní plocha	neplodná půda	101	101
9824		trvalý travní porost	-	525	525
9827		trvalý travní porost	-	1586	1586
10034/47		trvalý travní porost	-	2806	2806
10034/48		ostatní plocha	neplodná půda	770	770
10034/49		trvalý travní porost	-	7467	7467
15706		ostatní plocha	ostatní komunikace	3656	1974*
9872		trvalý travní porost	-	183	183
9875/1		trvalý travní porost	-	7155	7155
10034/79		ostatní plocha	neplodná půda	761	761
9828		trvalý travní porost	-	317	317
9829		trvalý travní porost	-	3158	3158
9830/1		ostatní plocha	neplodná půda	877	877
9830/2		trvalý travní porost	-	3230	3230
9830/3		trvalý travní porost	-	4155	4155
9832/2		ostatní plocha	neplodná půda	693	693
9832/1		trvalý travní porost	-	2211	2211
9833		ostatní plocha	neplodná půda	198	198
9835/1		trvalý travní porost	-	1870	1870
9835/2		trvalý travní porost	-	5442	5442
9836		ostatní plocha	neplodná půda	1204	1204

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
9837		ostatní plocha	neplodná půda	101	101
9842/1		trvalý travní porost	-	437	437
9842/2		trvalý travní porost	-	6021	6021
10034/75		orná půda	-	4809	4809
10034/77		trvalý travní porost	-	1456	1456
10034/78		orná půda	-	3049	3049
9869		trvalý travní porost	-	2385	2385
9870		ostatní plocha	neplodná půda	183	183
9871/1		trvalý travní porost	-	1913	1913
9871/2		trvalý travní porost	-	1722	1722
9773		trvalý travní porost	-	424	424
9774		trvalý travní porost	-	457	457
9775		trvalý travní porost	-	892	892
9776		trvalý travní porost	-	870	870
9804/1		trvalý travní porost	-	1036	1036
9804/2		trvalý travní porost	-	1601	1601
9805		trvalý travní porost	-	1075	1075
Celkem					209407

* výpočet plochy části parcely, která je v překryvu s předmětným MZCHÚ proběhl v programu QGIS

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	14,9104	-		
orná půda	2,6732	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	3,2796	-	neplodná půda	1,0322
			ostatní způsoby využití	2,2474
zastavěné plochy a nádvoří	0,0775	-		
plocha celkem	20,9407	-		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	-
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	Beskydy
překryv s jiným typem ochrany:	Chráněná oblast akumulace povrchových vod (CHOPAV) Beskydy
mezinárodní statut ochrany:	.....
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	CZ0721023 Horní Vsacko
evropsky významná lokalita:	CZ0724089 Beskydy

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Louky s výskytem řady vzácných a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, zajištění podmínek k perspektivnímu vývoji populací těchto druhů (zejména vstavačovitých).

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky T1.5 Vlhké pcháčové louky	45	<p>Druhově bohaté porosty sv. <i>Arrhenatherion elatioris</i> s přechody k širokolistým suchým trávníkům (<i>Cirsio-Brachypodium pinnati</i>) a smilkovým trávníkům (<i>Violion caninae</i>); ze vzácnějších druhů: vstavač mužský znamenáný (<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>) a v početné populaci prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>); na vlhkých loukách prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>).</p> <p>Pouze bodově a maloplošně se vyskytuje několik pramenišť s vegetací vlhkých pcháčových luk sv. <i>Calthion palustris</i>, a s meziročně kolísající populací prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>); vzácný je výskyt hadilky obecné (<i>Ophioglossum vulgatum</i>).</p>	a,b(6510)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	10	Mezofilní až suché trávníky podhorského stupně sv. <i>Violion caninae</i> s dominancí nízkých trav a výskytem vzácných druhů rostlin, zejm. vstavačovitých; hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>); z dalších druhů hojně světlík slovenský (<i>Euphrasia slovacica</i>), vzácně škarda ukousnutá (<i>Crepis praemorsa</i>) nebo kociánek dvoudomý (<i>Antenaria dioica</i>); ze vzácnějších živočišných druhů lze uvést modráska černoskvřnného (<i>Phengaris arion</i>) či perleťovce maceškového (<i>Argynnis niobe</i>), ve větší míře se ale vyskytují ve vegetaci typu T3.4C.	a, b (6230*)
T3.4C Širokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	5	Širokolisté suché trávníky jižních svahů sv. <i>Cirsio-Brachypodion pinnati</i> ; významně zastoupeny jsou druhy z čeledi vstavačovitých: pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>), vstavač mužský (<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>), hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>); na toto stanoviště jsou zřejmě vázány nejvzácnější druhy hmyzu, a to zejm. modrásek černoskvřnný (<i>Phengaris arion</i>), perleťovec maceškový (<i>Argynnis niobe</i>) či saranče vrzavá (<i>Psophus stridulus</i>).	a, b (6210*)
K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	5	Husté, druhově bohaté, nezářidka trnité mezofilní křoviny remízků, lesních lemů a mezí sv. <i>Berberidion</i> , dominantních druhů je vícero, např. líska obecná (<i>Corylus avellana</i>), hlohy (<i>Crataegus</i> sp. div.), trnka obecná (<i>Prunus spinosa</i>) a růže (<i>Rosa</i> sp. div.), z dřevin stromového vzrůstu se nejčastěji vyskytují třešeň ptačí (<i>Prunus avium</i>) a hrušeň polnička (<i>Pyrus pyraeaster</i>), přistupují hájové druhy bylin a byliny okolních luk; na křoviny je vázán ůhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>).	b (ťuhýk obecný), c

Tabulka představuje soubor informací z terénního průzkumu, současně byly jako podklad využity mapové vrstvy z aktualizace biotopů.

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
CÉVNATÉ ROSTLINY			
hlavinka horská <i>Traunsteinera globosa</i>	EN	hojněji v porostech druhově chudších i bohatších luk na severních svazích PR; desítky kvetoucích rostlin	a
pětiprstka žežulník <i>Gymnadenia conopsea</i>	EN	druhově bohatší i chudší louky zejména v hřebenových partiích PR, kde roste roztroušeně; vyšší desítky kvetoucích rostlin, možná stovky	a
prstnatec bezový <i>Dactylorhiza sambucina</i>	EN	druhově bohatší i chudší louky zejména v hřebenových partiích PR, kde roste roztroušeně a místy hojně, v ostatních lučních porostech je výskyt roztroušený; od vyšších stovek do 1500 kvetoucích jedinců, vitální populace, v průběhu let ale početně kolísající a tato početnost se trvale snižuje	a
HMYZ			
perleťovec maceškový <i>Argynnis niobe</i>	CR	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní straně, v roce 2019 zde byl druh pozorován ve výjimečně silné populaci (cca 600 jedinců), jedná se dosud o nejsilnější zjištěnou populaci v rámci jedné lokality v ČR, živná rostlina violky	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR cévnaté rostliny, bezobratlí: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený; podle Grulich & Chobot (2017), Hejda et al. (2017)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T1.1 Mezofilní ovsíkové louky	zachování ekosystému ovsíkových luk v mozaice s lučními prameništi a s výskytem vstavačovitých.	<ul style="list-style-type: none"> zachování rozlohy porostu o min. výměře 15,5 ha výskyt alespoň 4 druhů orchidejí výskyt vstavače mužského (<i>Orchis mascula</i>) o min. počtu vyšších desítek absence invazních druhů výskyt expanzivních druhů max. 10% výskyt mečíku střežovitého (<i>Gladiolus imbricatus</i>) o max. počtu nižších stovek pokryvnost křovin max. 10%, nezarůstání okrajů
T1.5 Vlhké pcháčové louky		

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	zachování ekosystému podhorských smilkových trávníků s výskytem vstavačovitých.	<ul style="list-style-type: none"> zachování rozlohy porostu o min. výměře 1,5 ha výskyt alespoň 4 druhů orchidejí výskyt prstnatce bezového (<i>Dactylorhiza sambucina</i>) v minimálním počtu vyšších stovek jedinců přítomnost světlíků (<i>Euphrasia</i> sp. div.) výskyt modráska černoskvřnného (<i>Phengaris arion</i>) absence invazních druhů absence expanzivních druhů pokryvnost křovin max. 10%, nezarůstání okrajů
T3.4C Širokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	zachování ekosystému širokolistých suchých trávníků o dostatečné rozloze, s výskytem vstavačovitých.	<ul style="list-style-type: none"> zachování rozlohy porostu o min. výměře 3 ha výskyt alespoň 4 druhů orchidejí, zachování přítomnosti tužebníku obecného (<i>Filipendula vulgaris</i>) výskyt modráska černoskvřnného (<i>Phengaris arion</i>) absence invazních druhů výskyt expanzivních druhů max. 10% pokryvnost křovin max. 10%, nezarůstání okrajů
K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	zachování ekosystému druhově bohatých mezofilních a xerofilních křovin na mezích, v remízcích a na hromadiscích.	<ul style="list-style-type: none"> zachování rozlohy porostu max. 10% území hnízdění ťuhýka obecného (<i>Lanius collurio</i>) – alespoň jeden pár

B. druhy

Druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
CÉVNATÉ ROSTLINY		
hlavinka horská <i>Traunsteinera globosa</i>	přítomnost druhu na lokalitě	• min. desítky jedinců
pětiprstka žežulník <i>Gymnadenia conopsea</i>	přítomnost druhu na lokalitě	• min. desítky jedinců
prstnatec bezový <i>Dactylorhiza sambucina</i>	přítomnost druhu na lokalitě	• min. stovky jedinců
HMYZ		
perleťovec maceškový <i>Argynnis niobe</i>	Přítomnost vhodných stanovištních podmínek, které zajistí dlouhodobé udržení životaschopné populace druhu	<ul style="list-style-type: none"> přítomnost drobných obnažených plošek půdy zachování závětrných struktur pro motýly v podobě drobných skupinek dřevin, anebo solitérních jedinců dřevin v místě výskytu předmětného druhu

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Lokalita je součástí horského masivu Javorníků v okrese Vsetín. V katastru obce Huslenky ji najdeme na severně a jižně exponovaných svazích vrchu Hrachovec (777 m n. m.), v nadmořské výšce asi 670–772 m. Podle geomorfologického členění ČR (Demek 2006) náleží území k provincii Západní Karpaty, subprovincii Vnější Západní Karpaty, kde se v rámci oblasti Slovensko-moravských Karpat a celku Javorníky rozprostírá v okrsku Večeřenská vrchovina.

Dle mapy regionálně geologických jednotek je území součástí magurského flyšového pásma, račanské jednotky, geologický podklad tvoří zvětraliny na flyšových horninách (Janoška 2000), konkrétně glaukonitické pískovce a vápnité prachovité jílovce. Půdním typem jsou hnědé půdy, druhem převážně půdy jílovitohlinité až hlinité.

Podle Quitta (Quitt 1971) leží území na rozhraní chladných oblastí (CH6 a CH7) a mírně teplé oblasti (MT2). PR patří k povodí Vsetínské Bečvy a je odvodňována Zbeličným a Uherským potokem a taky potokem Kýchová. Prameniště Zbeličného potoka je součástí rezervace.

Jde o území značného přírodovědného, historického a estetického významu, jež je v současné době chráněno jako přírodní rezervace a je součástí 1. zóny CHKO Beskydy. Je to rozsáhlý komplex lučních biotopů, kde se ještě v 50. letech páslo, a který zpestřují porosty křovin a solitérních dřevin na mezích, remízcích a hromadiscích. Území se tak vyznačuje i vysokou krajinařskou hodnotou.

Flóra a vegetace

Podle fytogeografického členění ČR spadá území do obvodu Karpatského mezofytika (Skalický 1988), potenciální přirozenou vegetací jsou tu květnaté bučiny (sv. *Fagion*) as. *Dentario enneaphylli-Fagetum* (Neuhäuslová 1998).

Ještě v 50. letech 20. století byla lokalita součástí krajiny, kde se ve velkoplošné mozaice střídaly louky, pastviny, orná půda, remízy, solitérní stromy a lesy. Už v té době ale začaly být okolní bezlesé pozemky zalesňovány a plocha současné PR se tak postupně stala izolovanou enklávou (Popelářová 2012).

Dnes jsou to druhově bohaté květnaté jednosečné louky, které díky ztížené přístupnosti a nepřerušnému tradičnímu hospodaření vlastníků zůstaly zachovány a vyznačují se množstvím vzácných a ohrožených druhů, zejména orchidejí. Těch tu roste minimálně deset druhů a řada z nich tvoří bohaté populace (Popelářová 2012). Jejich výskyt je soustředěn zejména do hřebenové partie rezervace, kde jsou pro ně patrně nejvhodnější podmínky a nacházejí se tu nejpočetnější populace. Pro hřebenovou část luk jsou typické ovsíkové louky sv. *Arrhenatherion elatioris*, které ale v místech s největšími populacemi orchidejí přecházejí v širokolisté suché trávníky sv.

Cirsio – Brachypodium pinnati. Bohatý výskyt orchidejí je také vázán na porosty podhorských smilkových pastvin sv. *Violion caninae*, které se na hřebeni objevují jen maloplošně. Mimo hřeben už naprosto převládají ovsíkové louky a orchideje tu rostou ve výrazně menších počtech.

Nejvýznamnějším druhem těchto luk je prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*), jehož populace je zde největší v Beskydech a patří i k nejpočetnějším v rámci České republiky. Lokalita se tak řadí k územím s nadregionálním významem. Počet na jaře kvetoucích rostlin v průběhu let kolísá, poslední roky se však snižuje (Popelářová 2012). Nyní je zaznamenáno cca 2000 kvetoucích rostlin. Dále je v PR významně zastoupen vstavač mužský (*Orchis mascula*), který zde roste v bohatých vitálních populacích. Relativně hojná je i pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*) a na vlhkých loukách roztroušeně i prstnatec Fuchsův (*Dactylorhiza fuchsii*). V lesních lemech či okrajích lesů lze vzácně najít např. okrotici dlouholistou (*Cephalanthera longifolia*).

Vzácně nalezneme v rezervaci maloplošná vlhčí stanoviště s porosty pcháče potočního (*Cirsium rivulare*), skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*) nebo sítin (*Juncus* sp. div.). Na lučním prameništi poblíž hřebínku v centrální části rezervace se vyvíjí společenstva vlhkých pcháčových luk sv. *Calthion palustris*. Součástí vegetace je bohatá populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*), jehož početnost ale značně meziročně kolísá od jednotek do vyšších desítek jedinců. V rezervaci se vzácně objevuje hadilka obecná (*Ophioglossum vulgatum*) (Popelářová – ústní sdělení).

Prostor severně od vrcholu hřebínku představuje území původní přírodní památky, později rozšířené o okolní porosty a přehlášené na PR Galovské lúky. Části luk původně chráněné jako PP Galovské lúky byly významné pro přítomnost řady vzácných a ohrožených druhů vázaných svým výskytem na krátkostébelný rozvolněný porost sloužící střídavě jako pastviny nebo louky. Absence pastvy a zarůstání tohoto prostoru okolními dřevinami vedla ke změně stanovištních podmínek v podobě většího zastínění a vlhkosti v lučních porostech, což dokládá i expanze mečíku střežovitého (*Gladiolus imbricatus*). Původní vzácné druhy nižšího vzrůstu postupně vymizely. Jde o druhy, které byly na území naposledy potvrzeny před více než 40 lety: černohlávek dřípený (*Prunella laciniata*), hořec brvitý (*Gentianopsis ciliata*), hořeček mnohotvarý (*Gentianella praecox*), pcháč bezlodyžný (*Cirsium acaule*), vemeníček zelený (*Coeloglossum viride*), vítod větší (*Polygala major*). Vratička měsíční (*Botrychium lunaria*) zde byla naposledy pozorována v roce 2008, vstavač kukačka (*Orchis morio*) v roce 2011. Sporadicky a jen v některých letech se objevují menší populace škardy ukousnuté (*Crepis praemorsa*). V krátkostébelných a rozvolněných lučních porostech kolem hřebene se udržují bohaté populace světlíků – slovenského (*Euphrasia slovacica*) a lékařského (*E. rostkoviana*).

Již po několik desetiletí nebyla zaznamenána také řada druhů vázaných svým výskytem na okraje lesů a lesní porosty. Jde např. o oměj vlčí mor pravý (*Aconitum lycoctonum* subsp. *lycoctonum*), chrpu horskou měkkou (*Centaurea montana* subsp. *mollis*) nebo hruštičku okrouhlolistou (*Pyrola rotundifolia*).

V mozaice se zmíněnými biotopy se nachází solitérní stromy i drobné skupinky dřevin, a to jehličnatých i listnatých druhů. V drobném překryvu při okraji rezervace zasahují do chráněného území květnaté bučiny svazu *Fagion sylvaticae* a výsadby monokultur smrku ztepilého (*Picea abies*).

Vlivem absence pastvy a nižšího počtu sečí dochází pomístně k šíření expanzivních druhů, jako je třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a hasivka orličí (*Pteridium aquilinum*). Rozvoj třtiny byl zaznamenán hlavně v nesečených remízcích a křovinách rezervace při její západní hranici, hasivka je postupně redukována v jižní části PR.

Problémem je v rezervaci zejména zahušťování travního drnu a rozrůstání mechového patra. To pozvolna omezuje rozvoj orchidejí, jež jsou dnes hlavním předmětem ochrany území.

Z území není znám žádný bryologický ani mykologický průzkum.

Hmyz

Při inventarizačním průzkumu denních motýlů v roce 2019 v PR Galovské lúky (Spitzer 2019) bylo zjištěno celkově 53 druhů. Z toho bylo 47 druhů denních motýlů a pět druhů vřetenušek a zelenáčků. Z toho byl potvrzen 1 evropsky významný druh, 3 zvláště chráněné druhy a 12 ohrožených druhů motýlů z Červeného seznamu bezobratlých ČR (Hejda et al. 2017).

Výskyt dalších 16 druhů (z toho 9 druhů z Červeného seznamu), s ověřeným výskytem na lokalitě nebo v blízkém okolí v poslední dekádě, lze považovat v předmětné PR za pravděpodobný. Co se týče celkového počtu druhů denních motýlů a vřetenušek, a počtu druhů řazených do Červeného seznamu, jde o bohaté území v CHKO Beskydy, a to i navzdory vysoké nadmořské výšce. Toto významně limituje množství xerofilních pastevních druhů, které by na lokalitě mohly nacházet optimální podmínky.

Fauna epigeických druhů (Stanovský 2019) je v porostních okrajích tvořena typickými, běžnějšími lesními druhy, významný je v této oblasti ojediněle nalézáný lesostepní střevlíček (*Pterostichus melas*). V části luční je zjevná přítomnost suchomilných, teplomilných druhů (brouk křížák (*Panagaeus bipustulatus*) a další.

Fauna druhů fytofágních odpovídá fytoocenóze a svou pestrostí a kvalitou se významně blíží fytofágní fauně kvalitních lučních biotopů Bílých Karpat. Významný je vysoký počet nosatců čeledi *Apionidae*, včetně ojedinělých, vzácně nalézáných druhů. Výskyt některých druhů, jako nosatec *Larinus brevis* může souviset se šířením teplomilných druhů vlivem oteplení. Rovněž v čeledi *Chrysomelidae* je zastoupeno více teplomilných druhů, v oblasti Vsetínských vrchů, respektive Javorníků ojedinělých (krytohlav *Cryptocephalus bipunctatus* a *C. vittatus*, dřepčík *Dibolia foersteri*). Pro druhy vázané na stromy a keře mají velký význam pestré porostní lemy a skupinky dřevin. Zjištěny byly druhy nosatců vázaných na borovice (*Pachyrhinus mustela* a *Magdalis phlegmatica*).

Motýli

Území je významné výskytem nesčetných druhů motýlů vázaných především na krátkostébelnou vegetaci ve střední části rezervace. Přírodní podmínky pro motýly jsou zde více či méně ideální (přítomnost živných i nektarodárných rostlin, plošky holé půdy, závětrné struktury, apod.), a tak není divu, že je z území známo mnoho druhů motýlů. Většina z nich je vázána na krátkostébelnou vegetaci ve střední části rezervace, na hřebeni a na jižních svazích. Ze vzácnějších lze uvést kriticky ohroženého modráska černoskvrného (*Phengaris arion*), jež zde má méně početnou populaci. V roce 2019 byl ve výjimečně silné populaci (600 ex. 5. 7.; 500 ex. 14. 7. 2019) pozorován perleťovec maceškový (*Argynnis niobe*). Dle údajů v NDOP byl

obdobný stav zjištěn různými autory též v letech 2020 a 2021. Jedná se dosud o nejsilnější zjištěnou populaci v rámci jedné lokality v celé České republice. Z území PR Galovské lúky byl pravidelně hlášen a jedná se o lokalitu se stabilní populací (Beneš et al. 2002; Spitzer 2008). Z dalších druhů lze jmenovat velmi početné populace hnědáka kostkovaného (*Melitaea cinxia*), jasnobarvce bělozářkového (*Cleoceris scoriacea*) či modrásků – jetelového a nejmenšího (*Polyommatus bellargus*, *Cupido minimus*). Slabší populace tvoří ohrožení otakárci – fenyklový a ovocný (*Papilio machaon*, *Iphiclides podalirius*). Vlhčí plochy, prameniště či jiná podmáčená místa obývají slabší populace ohniváček – modrolehý a modrolesklý (*Lycaena hippothoe*, *Lycaena alciphron*).

Ostatní taxonomické skupiny

V rezervaci se nachází také celá řada živočišných druhů vázaných svým výskytem na otevřenou zemědělskou krajinu travinných a křovinných společenstev a přilehlých lesních ekotonů. Co se týče obojživelníků, plazů, ptáků a savců, z území neexistují inventarizační průzkumy těchto taxonomických skupin. Údaje z Nálezové databáze představují spíše náhodná pozorování při průchodu krajinou, a tudíž nemohou nabídnout ucelenou představu. Ověřené nálezy jsou zaznamenány v souhrnné tabulce v části 2.1.2, ostatní údaje nelze ověřit nebo jsou velmi staré. Z těch starých, neověřených pozorování lze jmenovat:

kuňku žlutobřichou (*Bombina variegata*), mloka skvrnitého (*Salamandra salamandra*), ropuchu obecnou (*Bufo bufo*), skokana hnědého (*Rana temporaria*), ještěrku obecnou (*Lacerta agilis*), zmiji obecnou (*Vipera berus*), ořešníka kropenatého (*Nucifraga caryocatactes*), plcha velkého (*Glis glis*) a plšika lískového (*Muscardinus avellanarius*).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Informace byly získány z Nálezové databáze a vlastním terénním šetřením. Vzhledem k neaktuálnosti některých údajů v Nálezové databázi nemohla být dostatečně komentována početnost či vitalita populace u některých druhů.

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
CÉVNATÉ ROSTLINY			
bradáček vejčitý <i>Listera ovata</i>	-	LR	mezofilní louky, křoviny a remízky po celé PR; roztroušeně desítky rostlin
hadilka obecná <i>Ophioglossum vulgatum</i>	O	VU	vysychavé luční prameniště na jižním svahu PR populace na ploše cca 2×2 m.
hlavinka horská <i>Traunsteinera globosa</i>	SO	EN	Luční a pastvinná společenstva; desítky kvetoucích rostlin
hořeček žlutavý pravý <i>Gentianella lutescens</i> subsp. <i>lutescens</i>	SO	CR	podhorská pastvinná společenstva; 2 prostorově oddělené mikropopulace čítající od několika desítek kvetoucích rostlin po nulu
jalovec obecný <i>Juniperus communis</i>	-	NT	světlomilný druh, typický průvodce pastvinné vegetace v regionu; v hřebenové části PR roztroušeně v porostech křovin
jetel bleďožlutý <i>Trifolium ochroleucon</i>	-	NT	druhově bohaté podhorské kostřavové louky a pastviny v hřebenových partiích; roztroušeně na více místech
kociánek dvoudomý <i>Antennaria dioica</i>	-	EN	pastvinná vegetace v hřebenové partii PR; 1 vitální mikropopulace
lilije zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	O	-	okraj lesa; vzácně
mečík střechovitý <i>Gladiolus imbricatus</i>	SO	VU	vlhčí části mezofilních luk na severních svazích PR (2 mikrolokality); stovky kvetoucích rostlin, vitální populace
okrotice dlouholistá <i>Cephalanthera longifolia</i>	O	NT	lesní remízky; několik rostlin
orlíček obecný <i>Aquilegia vulgaris</i>	-	NT	mezofilní louky, křoviny a remízky po celé PR, také krátkostébelné pastvinné společenstvo; roztroušeně; desítky kvetoucích rostlin
pětiprstka žežulník <i>Gymnadenia conopsea</i>	O	EN	druhově bohaté podhorské kostřavové louky v hřebenových partiích PR a druhově chudší kostřavové trávníky na severních svazích PR; vyšší desítky kvetoucích rostlin, možná stovky
prasetník skvrnitý <i>Hypochaeris maculata</i>	-	VU	po celém území PR, zejména na druhově bohatých krátkostébelných loukách v hřebenové partii PR; roztroušeně až hojně, stovky rostlin

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
prstnatec bezový <i>Dactylorhizasambucina</i>	SO	EN	druh je zastoupen výhradně v hřebenových partiích, na druhově bohatších i chudších loukách; vitální populace, v průběhu let ale početně kolísající a tato početnost se trvale snižuje; od vyšších stovek do 1500 kvetoucích jedinců
prstnatec Fuchsův <i>Dactylorhiza fuchsii</i>	O	-	mezofilní mírně vlhké louky, zejména na severních svazích v centrální části rezervace; stovky jedinců
prstnatec májový <i>Dactylorhiza majalis</i>	O	NT	luční prameniště v severní části PR, jednotky až desítky jedinců - početnost meziročně velmi kolísá
řepíček řepíkovitý <i>Aremonia agrimonoides</i>	-	VU	druh okrajů lesa a světlých částí lesa; zaznamenáno několik rostlin
světlík slovenský <i>Euphrasia slovacica</i>	KO	CR	druhově bohaté podhorské kostřavové louky a pastviny v hřebenových partiích; stovky rostlin, plošně na několika mikrolokalitách, jinde v lučních porostech vzácně; populace je vitální
světlík lékařský horský <i>Euphrasia rostkoviana</i> subsp. <i>montana</i>	-	DD	druhově bohaté podhorské kostřavové louky a pastviny v hřebenových partiích; rostliny na několika mikrolokalitách, jinde vtroušeně v lučním porostu
škarda ukousnutá <i>Crepis praemorsa</i>	-	EN	teplomilný druh vázaný na výslunná luční společenstva inklinující k teplomilným trávnikům; 2 mikrolokality
vemeník dvoulistý <i>Platanthera bifolia</i>	O	VU	mezofilní louky, křoviny a remízky po celé PR; roztroušeně, vyšší desítky kvetoucích rostlin, možná stovky
vstavač mužský znamenáný <i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>	SO	EN	mezofilní louky po celé PR; roztroušeně vyšší stovky rostlin
HMYZ			
<i>Dibolia foersteri</i>	-	EN	stenotopní monofág na bukvici lékařské (<i>Betonica officinalis</i>)
<i>Longitarsus apicalis</i>	-	EN	luční porosty v ZCHÚ
<i>Microplontus campestris</i>	-	NT	luční porosty v ZCHÚ
<i>Microplontus rugulosus</i>	-	DD	luční porosty v ZCHÚ
<i>Sphaeroderma rubidum</i>	-	CR	luční porosty v ZCHÚ
<i>Tychius polylineatus</i>	-	NT	jižní úbočí v DP I, vývojem vázaný zřejmě na některé jetely (<i>Trifolium</i> sp. div.)

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
čmelák <i>Bombus</i> sp. div.	O	více kategorií	vázán na druhově bohaté krátkostébelné louky
hnědásek jitrocelový <i>Melitaea athalia</i>	-	NT	na lokalitě zjištěna středně silná populace druhu, druh je hojně rozšířen i v celém okolí PR, mívá lesní i luční populace
hnědásek kostkovaný <i>Melitaea cinxia</i>	-	VU	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace převážně na jižních svazích, velmi početná populace, živnými rostlinami housenek jsou jitrocele (<i>Plantago</i> sp. div.)
jasnobarvec bělozářkový <i>Cleoceris scoriacea</i>	-	NT	krátkostébelná jižní stráž, málo početná populace
krytohlav <i>Cryptocephalus vittatus</i>	-	EN	luční porosty v ZCHÚ, vývoj neznámý, imága na květech hvězdnicovitých (především kopretina bílá (<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.))
mandelinka rudokřídla <i>Chrysolina haemoptera</i>	-	EN	životní cyklus částečně vázán na jitrocel (<i>Plantago</i> sp. div.)
modrásek černoskvrnný <i>Phengaris arion</i>	KO	EN	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni, méně početná populace ve srovnání s jinými populacemi v okolí, živná rostlina housenek především mateřídouška (<i>Thymus</i> sp. div.) a dobromysl obecná (<i>Origanum vulgare</i>)
modrásek jetelový <i>Polyommatus bellargus</i>	-	VU	jižní krátkostébelná stráž ve střední části rezervace, málo početná první generace a silná druhá generace, malá početnost druhu v první generaci naznačuje jeho možnou nestabilní populaci, kdy se sem ve větším počtu dostávají až migrující jedinci druhé generace z nižších poloh, živná rostlina housenek čičorka pestrá (<i>Coronilla varia</i>)
modrásek lesní <i>Cyaniris semiargus</i>	-	VU	louky, málo početná populace v ZCHÚ
modrásek nejmenší <i>Cupido minimus</i>	-	VU	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni, lokalitu obývá silná populace druhu, živná rostlina především úročník bolhoj (<i>Anthyllis vulneraria</i>)
mravenec <i>Formica</i> sp. div.	O	více kategorií	vázán na druhově bohaté krátkostébelné louky
nosatčík <i>Squamapion flavimanum</i>	-	VU	jižní úbočí v DP I, vázaný vývojem na dobromysl obecnou (<i>Origanum vulgare</i>)
ohniváček celíkový <i>Lycaena virgaureae</i>	-	NT	druh v PR netvoří silnou populaci, jádro výskytu bude mimo vlastní území rezervace (např. na lesních loukách a pasekách), živná rostlina housenek je šťovík kyselý (<i>Rumex acetosa</i>)

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ohniváček modrolehý <i>Lycaena hippothoe</i>	-	NT	vlhčí plochy, prameniště či jiná podmáčená místa, slabá populace druhu, živná rostlina housenek šťovík kyselý (<i>Rumex acetosa</i>)
ohniváček modrolesklý <i>Lycaena alciphron</i>	-	VU	vlhčí části v ZCHÚ, málo početná populace, živná rostlina housenek šťovík kyselý (<i>Rumex acetosa</i>)
okáč ječmínkový <i>Lasiommata maera</i>	-	NT	křovinaté stráně, málo početná populace, živná rostlina housenek některé druhy trav
otakárek fenyklový <i>Papilio machaon</i>	O	-	nemá jednoznačnou vazbu na určitý typ stanoviště, málo početná populace, housenky jsou oligofágní, vyvíjí se pouze na různých druzích miříkovitých rostlin, v rámci ČR současně nepatří mezi ohrožené motýly
otakárek ovocný <i>Iphiclidides podalirius</i>	O	NT	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni, málo početná populace, živná rostlina housenek různé druhy hlohů (<i>Crataegus</i> sp. div.) a slivoní (<i>Prunus</i> sp. div.), včetně kultivarů
perleťovec fialkový <i>Boloria euphrosyne</i>	-	VU	na lokalitě byla potvrzena slabá populace druhu; tento druh je spíše lemovým motýlem s preferencí pro květnaté paseky, světlé lesy a lesostepní biotopy; zřejmě přímo v PR nebude existovat příliš velká populace, ale území je určitě součástí početné metapopulace perleťovce v rámci širšího okolí PR
perleťovec maceškový <i>Argynnis niobe</i>	-	CR	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni, v roce 2019 zde byl druh pozorován ve výjimečně silné populaci (cca 600 jedinců), jedná se dosud o nejsilnější zjištěnou populaci v rámci jedné lokality v ČR, živná rostlina violky (<i>Viola</i> sp. div.)
saranče vrzavá <i>Psophus stridulus</i>	-	EN	krátkostébelná vegetace na hřebeni a jižní stráni
soumračník čárkovaný <i>Hesperia comma</i>	-	VU	krátkostébelná vegetace ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni, lokalitu obývá silná populace druhu, živná rostlina housenek kostřava (<i>Festuca</i> cf. <i>filiformis</i>)
svižník polní <i>Cicindela campestris</i>	O	-	kraje lesů, pole
štitonoš <i>Cassida margaritacea</i>	-	VU	krátkostébelné louky v ZCHÚ, hostitelské rostliny představují druhy z čeledi hvozdíkovité (<i>Caryophyllaceae</i>)
vřetenuška mateřídoušková <i>Zygaena purpuralis</i>	-	NT	krátkostébelná vegetace na hřebeni a jižní stráni, na lokalitě se vyskytuje velmi silná populace druhu, živná rostlina housenek mateřídouška (<i>Thymus pulegioides</i>)

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
zlatohlávek tmavý <i>Oxythyrea funesta</i>	O	-	luční porosty v ZCHÚ
OBOJŽIVELNÍCI			
ropucha obecná <i>Bufo bufo</i>	O	VU	je plošně rozšířená; poslední pozorování v r. 1984; výskyt je stále předpokládán
skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	-	VU	je plošně rozšířená; poslední pozorování v r. 1984; výskyt je stále předpokládán
PLAZI			
ještěrka živorodá <i>Zootoca vivipara</i>	SO	NT	v PR pozorována v mezofilních křovinách a osluněných částech lučních porost
slepýš křehký <i>Anguis fragilis</i>	SO	NT	louky na celém území PR, PR je součástí jeho biotopu; roztroušeně
užovka obojková <i>Natrix natrix</i>	O	NT	vyskytuje se většinou v blízkosti vody, v PR pozorována v mezofilních křovinách a osluněných částech lučních porostů
PTÁCI			
datlík tříprstý <i>Picoides tridactylus</i>	SO	EN	lesní porosty v ochranném pásmu PR a jeho blízkém okolí; velikost populace neznámá
jeřábek lesní <i>Tetrastes bonasia</i>	SO	VU	vzácně pozorován v okrajových lemech lesa na lískách
ještěrka lesní <i>Accipiter gentilis</i>	O	VU	lesnatá kulturní krajina; poslední záznam z r. 1984; výskyt/přelety lze předpokládat
jiříčka obecná <i>Delichon urbicum</i>	-	NT	louky a pastviny v prostoru PR, potravní biotop druhu
kos horský <i>Turdus torquatus</i>	SO	EN	louky na celém území PR; dříve zde běžný, dnes se tu vyskytuje řídce
krahujec obecný <i>Accipiter nisus</i>	SO	VU	nad územím zaznamenán v letu
krkavec velký <i>Corvus corax</i>	O	-	pozorován na stromech v ochranném pásmu PR, vyhovuje biotop, běžný výskyt
lejssek bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>	-	NT	hnízdění výskyt v ochranném pásmu PR; velikost populace neznámá
lejssek malý <i>Ficedula parva</i>	SO	VU	hnízdění výskyt v porostech ochranného pásma PR, velikost populace neznámá
lejssek šedý <i>Muscicapa striata</i>	O	-	hnízdění výskyt v porostech ochranného pásma PR, velikost populace neznámá

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ostrůž lesní <i>Falco subbuteo</i>	SO	EN	v CR hnízdí pravidelně, ale řídce na celém území, a to do nadmořské výšky zhruba 1000 m, přičemž hustěji je osídlen jih a východ republiky; lokalita není pro druh typickým prostředím, nutné je prověřit, zda jde o výskyt v PR nebo přelet v okolí; poslední záznam r. 1984; předpokládáný výskyt, velikost současné populace neznámá
rorýs obecný <i>Apus apus</i>	O	-	jde o potravní biotop druhu, ten zde byl zaznamenán, ale velikost populace je neznámá
sluka lesní <i>Scolopax rusticola</i>	O	VU	hnízdí ve vlhkých listnatých nebo smíšených lesích s roztroušenými otevřenými plochami, pravděpodobně jen přelety při toku; zaznamenán přelety při toku, velikost současné populace neznámá
strakapoud bělohřbetý <i>Dendrocopos leucotos</i>	SO	EN	lesní porosty ochranného pásma PR a blízkého okolí; velikost populace neznámá
strakapoud malý <i>Dryobates minor</i>	-	VU	lesní porosty ochranného pásma PR a blízkého okolí, velikost populace neznámá
sýc rousný <i>Aegolius funereus</i>	SO	VU	starší jehličnaté a listnaté lesy, hlavně v horách, místy i v pahorkatinách a nížinách, hnízdí v dutinách; pozorován roku 1984 v blízkém okolí PR; velikost současné populace neznámá
ťuhýk obecný <i>Lanius collurio</i>	O	NT	hnízdá si staví v rozptýlené zeleni (remízky, skupiny keřů a stromů) v celém území PR; min. 2 hnízdící páry
včelojed lesní <i>Pernis apivorus</i>	SO	EN	les a lesní okraje; PR je součástí jeho biotopu
vlaštovka obecná <i>Hirundo rustica</i>	O	NT	potravní biotop druhu, pravděpodobné hnízdění ve stávající usedlosti, velikost populace neznámá
žluna šedá <i>Picus canus</i>	-	VU	lesní porosty ochranného pásma PR a blízkého okolí, velikost populace neznámá
SAVCI			
veverka obecná <i>Sciurus vulgaris</i>	O	DD	porosty stromů v ZCHÚ a jeho ochranném pásmu; velikost populace neznámá
zajíc polní <i>Lepus europaeus</i>	-	NT	louky s remízky, křovinatými mezemi a menšími lesíky, případně okraje lesů a paseky; velikost současné populace neznámá
VELKÉ ŠELMY			
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	KO	CR	nepřístupné lesní celky v horách, PR je pravděpodobně součástí jeho biotopu; v r. 2005 pozorovány 3 ex.

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
rys ostrovid <i>Lynx lynx</i>	SO	EN	nepřístupné lesní celky v horách, PR je pravděpodobně součástí jeho biotopu; 1 ex. pozorován v r. 2005

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

** podle červených seznamů:

Cévnaté rostliny, bezobratlí, obratlovci: CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený; podle Grulich & Chobot (2017), Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Území leží na pomezí mírně teplé a chladné klimatické oblasti, tudíž za jisté abiotické činitele lze označit vítr, námrazu, velké množství sněhové pokrývky a mráz. Vegetace je na tyto faktory však adaptována, stejně jako na kratší délku vegetační sezóny. Obecně působící atmosférická depozice dusíku se projevuje eutrofizací rostlinných společenstev. V posledních letech se stává významnějším abiotickým činitelem rovněž sucho, jenž má za následek nižší produktivitu lučních porostů a místy i snížení jejich pokrývnosti. Z hlediska řady ohrožených druhů bezobratlých tyhle faktory mohou být vnímány pozitivně a mohou vést ke zvýšení početnosti jejich populací.

b) biotické disturbanční činitele

Na lokalitě lze zaznamenat ojediněle rytí divočáky a hrabání jeleny. Doposud se však jednalo o okrajový problém bez zásadního vlivu na rezervaci. V nejbližším okolí přírodní rezervace nebylo zaznamenáno přemnožení kůrovce.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

V místě byla původně (rok 1952) zřízena Státní přírodní rezervace Galovské lúky se záměrem ochránit významný komplex druhově bohatých luk a pastvin s četnými druhy orchidejí (*Orchidaceae*). Později (rok 2001) začal být diskutován záměr rozšířit území a změnit jeho územní ochranu. Nakonec byla v roce 2003 vydána vyhláška o zřízení PR Galovské lúky dnešního rozsahu.

PR Galovské lúky jsou součástí ptačí oblasti Horní Vsacko, jež byla dne 31. 12. 2004 vyhlášena nařízením vlády č. 686/2004 Sb.

Beskydy, na jejichž území se PR nachází, jsou navíc od roku 2005 evropsky významnou lokalitou (nařízení vlády č. 132/2005 Sb.).

b) lesní hospodářství

Lesní porosty zasahují do území PR Galovské lúky zcela okrajově při hranici rezervace, nejsou předměty ochrany a nejedná se o pozemky určené k plnění funkce lesa. Jedná se o lesy hospodářské, z části to jsou listnaté porosty (především bukové) a z části smrkové monokultury.

c) zemědělské hospodaření

Ještě v 1. polovině 50. let minulého století byly pozemky na území rezervace (ale i v okolí) střídavě využívány jako orná půda, louky a pastviny. Již v 50. letech však začaly být okolní bezlesé pozemky zalesňovány. Plocha současné PR se stala izolovanou enklávou. Od pastevectví se postupně upustilo a porosty byly už jen pravidelně jednou ročně sečeny, a to v pozdním létě.

d) rekreace a sport

Hřebenovou částí zájmového území vede stezka pro pěší, do rezervace lze dojet i terénním vozem. U stezky se nachází také naučná tabule s informacemi o rezervaci. V jarních měsících, kdy kvetou orchideje, je zde hlavním lákadlem pro veřejnost atraktivní populace prstnatce bezového (*Dactylorhiza sambucina*). Nicméně návštěvnost pravděpodobně nemá negativní vliv na populace orchidejí ani jiných vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů. Sešlap není nijak významný, a v malé míře ho lze hodnotit kladně s tím, že umožňuje zachování druhů vázaných na iniciální sukcesní stadia.

e) Myslivost

Na území PR se nenachází žádná myslivecká zařízení. Území protínají 2 honitby, a to CZ7212110007 Huslenky a CZ7212210039Makyta.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Plán péče o CHKO Beskydy na období 2019–2028
- Nařízení vlády č. 132/2005 (stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit)
- Nařízení vlády č. 686/2004 (vymezení Ptačí oblasti Horní Vsacko)
- Souhrn doporučených opatření pro evropsky významnou lokalitu Beskydy CZ0724089

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Viz předmětné přílohy.

Přílohy:

T1– Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3– Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky v mozaice s T1.5 Vlhkými pcháčovými loukami	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 15,5 ha	Rozloha lučního společenstva odpovídá indikátoru.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
zastoupení orchidejí v počtu alespoň 4 druhů	<p>Na dvou trvalých plochách je od roku 2010 prováděn pravidelný monitoring lučních biotopů (v rámci monitoringu biotopů). Větší informace však poskytují každoroční terénní pozorování. Díky nim víme, že z dlouhodobého hlediska se stav luk mění a vzácných druhů (s výjimkou mečíku střechovitého) vč. orchidejí ubývá. Zahušťuje se drn, mechové patro zvyšuje svou pokryvnost a ubývá plošek holé půdy. Pastvu se dlouhodobě nedaří prosadit, a tak se louky pouze jedenkrát za rok pokosí. Vliv má jistě i izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí.</p> <p>V mezofilních ovsíkových loukách tu rostou hojně vstavač mužský (<i>Orchis mascula</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>) a prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>), relativně hojný je i prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>) nebo vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>). V pcháčovém loukách, jež se tu vyskytují jen bodově, se v jednom maloplošném porostu hojně objevuje prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Výskyt alespoň 4 z těchto druhů bychom ještě mohli považovat za jeden z rysů indikujících dobrý stav těchto porostů v předmětné PR.</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
zachování vstavače mužského (<i>Orchis mascula</i>) o min. počtu vyšších desítek	Vstavač mužský se v ovsíkových loukách rezervace vyskytuje celkem často a je zde běžný. Jeho početnost se tu pohybuje ve vyšších desítkách, možná nižších stovkách. Vzhledem k jeho výskytu a početnosti v celých Beskydech a vzhledem k podobnému hospodaření se dá očekávat, že jeho početnost bude v PR Galovské lúky v nadcházejících letech podobná jako v těch předchozích.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Na území rezervace zatím nebyly zaznamenány žádné invazní druhy.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt expanzivních druhů max. 10%	V západní části rezervace roste v křovinách a na hromadiscích třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigeios</i>) a místy vrůstá do okolního lučního porostu (1 louka). Dlouhodobě se druh udržuje jen v těchto místech a nešíří se do centrální části rezervace. Momentálně zaujímá plochu cca 1 % biotopu a pravidelnou sečí se daří v louce populaci třtiny snižovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

udržení populace mečíku střežovitého (<i>Gladiolus imbricatus</i>) max. nižší stovky jed.	<p>V minulosti (50. léta 20. stol.) rostl druh na severních svazích v počtu několika desítek rostlin. Během následujících desetiletí svahy zarůstaly dřevinami, rostlo zastínění luk, ty se stávaly vlhčími a jejich druhové složení se počalo měnit. Podmínky vhodné pro růst mečíku umožnily za několik desetiletí znásobení jeho populace.</p> <p>Pro zvrácení vývoje je nutné postupně odstranit dřeviny způsobující zástin (domluveno s vlastníkem pozemků) a pokračovat v hospodaření na loukách v podobě kosení, případně zajistit pastvu.</p>	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zhoršující se

ekosystém:	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 1,5 ha	Rozloha lučního společenstva odpovídá indikátoru.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
zastoupení orchidejí v počtu alespoň 4 druhů	<p>Pravidelný monitoring lučních biotopů zde není prováděn, na jejich stav lze usuzovat pouze z meziročních pochůzek. Díky nim víme, že z dlouhodobého hlediska se stav luk zhoršuje a vzácných druhů vč. orchidejí ubývá. Zahušťuje se drn, mechové patro zvyšuje svou pokrývnost a ubývá plošek holé půdy. Pastvu se dlouhodobě nedaří prosadit, a tak se louky pouze jedenkrát za rok pokosí. Vliv má asi i izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí.</p> <p>Ve smilkových trávnících rostou hojně vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>), pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>), prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>). Výskyt alespoň těchto 4 druhů bychom ještě mohli považovat za jeden z rysů indikujících dobrý stav těchto porostů v předmětné PR.</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
výskyt prstnatce bezového (<i>Dactylorhiza sambucina</i>) v min. počtu vyšších stovek jedinců	<p>Dosud bylo prováděno pravidelné sčítání druhu místním člověkem, dlouhodobě je pozorována jeho klesající početnost, a to na celém území PR. V rezervaci početnost druhu meziročně kolísá, pohybuje se v počtech od vyšších stovek po 1500 kvetoucích jedinců. Druh je svým výskytem vázán do porostů smilkových trávníků a širokolistých suchých trávníků. Stejně jako pro ostatní druhy orchidejí i pro prstnatec bezový je překážkou zahušťování drnu, nárůst mechového patra a izolovanost lokality. Je možné, že roli hrají i globální vlivy prostředí.</p> <p>Důležité je pokusit se zastavit nebo alespoň zpomalit pokles početnosti druhu v území. Pomoci by mohlo zajištění pastvy v území. To je prozatím problém, a tak se louky kosí jednou ročně.</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
přítomnost světlíků (<i>Euphrasia</i> sp. div.),	<p>Světlíky se vyskytují zejména v hřebenové části rezervace, kde jich jsou dlouhodobě tisíce. Indikují krátkostébelné rozvolněné trávníky. Ví se, že zde rostou dva druhy tohoto rodu – s. lékařský a s. slovenský. V minulosti se nikdo nezabýval velikostmi jejich populací, ani u kriticky ohroženého s. slovenského.</p> <p>Při udržení dosavadního managementu je zde předpoklad zachování obou druhů a lze předpokládat, že i trend v jejich vývoji bude v následujících letech stejný.</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

výskyt modráška černoskvřnného (<i>Phengaris arion</i>)	Druh se vyskytuje v krátkostébelné vegetaci suchých trávníků ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni. Živnou rostlinou housenek je především mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>) a dobromysl obecná (<i>Origanum vulgare</i>). Pro zdárný vývoj tohoto motýla je potřeba zajistit druhovou pestrost těchto luk s jejich výskytem. Porostu vyhovuje stávající management. Podaří-li se zajistit rovněž pastvu, může se stav tohoto společenstva ještě zlepšit, což by mohlo vést ke zvětšení populace modráška.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Na území rezervace zatím nebyly zaznamenány žádné invazní druhy. Cílem je tento stav zachovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence expanzivních druhů	V biotopu žádné expanzivní druhy nerostou. Cílem je tento stav zachovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T3.4C Širokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému min. 3 ha	Rozloha lučního společenstva odpovídá indikátoru.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
zastoupení orchidejí v počtu alespoň 4 druhů	Na jedné trvalé ploše je od roku 2010 prováděn pravidelný monitoring lučních biotopů (v rámci monitoringu biotopů). Větší informace však poskytují každoroční terénní pozorování. Díky nim víme, že z dlouhodobého hlediska se stav luk zhoršuje a vzácných druhů vč. orchidejí ubývá. Zahušťuje se drn, mechové patro zvyšuje svou pokryvnost a ubývá plošek holé půdy. Pastvu se dlouhodobě nedaří prosadit, a tak se louky pouze jedenkrát za rok pokosí. Vliv má asi i izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí. V lučních porostech rostou hojně vemeník dvoulistý (<i>Platanthera bifolia</i>), vstavač mužský (<i>Orchis mascula</i>), hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>), prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>) a pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>). Výskyt alespoň 4 z těchto druhů bychom ještě mohli považovat za jeden z rysů indikujících dobrý stav těchto porostů v předmětné PR.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
zachování přítomnosti tužebníku obecného (<i>Filipendula vulgaris</i>), jakožto indikátoru rozvolněné a teplomilné luční vegetace	Teplomilný tužebník obecný se v porostech širokolistých trávníků vyskytuje hojně. Je předpoklad, že při zachování stanovištních podmínek se druhová garnitura těchto trávníků pravděpodobně měnit nebude. Porosty jsou jednou do roka koseny a zdá se, že tento způsob hospodaření společenstvu vyhovuje. Pokud by se podařilo zavést také pastvu, neočekáváme negativní změny podmínek, spíše nárůst plošek holé půdy a v důsledku toho také vzrůst druhové pestrosti (rostlinných i živočišných druhů), vč. početnosti populací jednotlivých orchidejí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

výskyt modráška černoskrvného (<i>Phengaris arion</i>)	Druh se vyskytuje v krátkostébelné vegetaci suchých trávníků ve střední části rezervace na hřebeni a jižní stráni. Živnou rostlinou housenek je především mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>) a dobromysl obecná (<i>Origanum vulgare</i>). Pro zdárný vývoj tohoto motýla je potřeba zajistit druhovou pestrost těchto luk s jejich výskytem. Porostu vyhovuje stávající management. Podaří-li se zajistit rovněž pastvu, může se stav tohoto společenstva ještě zlepšit, což by mohlo vést ke zvětšení populace modráška.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů	Na území rezervace zatím nebyly zaznamenány žádné invazní druhy. Cílem je tento stav zachovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt expanzivních druhů zaujímajících plochu max. 10% území	Třtina křovištní (<i>Calamagrostis epigeios</i>) se v porostech trávníků ani v křovinách na mezích mezi trávníky neobjevuje. Na jižních svazích rezervace s porosty širokolistých suchých trávníků tvoří hasivka orličí (<i>Pteridium aquilinum</i>) porost o velikosti cca 30 m ² zasahující do louky. Hasivka je pravidelně každý rok sečena ve stejném termínu jako předmětná louka. Je vidět, že takovýto zásah je plně dostačující. Populace druhu se v místě snižuje a plocha, kterou na louce zaujímá, se pozvolna zmenšuje.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

ekosystém:	K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
zachování rozlohy porostu zaujímajícího max. 10% území	Křoviny (<i>Prunus spinosa</i>) přerůstající do louky jsou místně likvidovány, do většiny porostů se však dlouhodobě nezasahovalo. Problém by mohl nastat v situaci, kdy by dřeviny přerůstaly do porostu luk. Je tedy důležité sledovat stav a v případě potřeby křoviny prořezávat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
hnízdění tuňáka obecného (<i>Lanius collurio</i>) – alespoň jeden pár	Druh zde nebyl dlouhodobě monitorován. Při terénních pochůzkách odborníků byl vždy zaznamenán přelet, zpěv nebo i hnízdění. Ví se, že zde hnízdí minimálně 2 páry, nicméně jeho početnost bude pravděpodobně vyšší. Předpokládá se, že zachování porostů křovin by mělo populaci druhu na lokalitě dlouhodobě podporovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
porosty bez expandující třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigeios</i>)	Křoviny v celém území PR jsou více či méně zachovalé. Problémem jsou pouze ty při západní hranici rezervace, kde se v některých místech hojně objevuje třtina. Přilehlý luční porost se několik let nekosil, a tak se třtina za tu dobu v jednom místě rozrostla do louky. V posledních letech je ale prováděna pravidelná seč (červenec) a třtina opět ustupuje. Zdá se, že takovýto management postačuje pro dosažení dobrého stavu těchto luk.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

B. druhy

druh:	prstnatec bezový (<i>Dactylorhiza sambucina</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu na lokalitě (min. vyšší stovky jedinců)	<p>Dosud bylo prováděno pravidelné sčítání druhu místním člověkem, dlouhodobě je pozorována jeho klesající početnost, a to na celém území PR. Kvetoucích jedinců je zaznamenáváno od stovek do max. 1500 ks.</p> <p>Příčinou bude pravděpodobně absence pastvy, následné zahušťování drnu a zarůstání mechem. Uplatňuje se asi i celková izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí.</p> <p>Nejvhodnějším způsobem hospodaření by zde jistě byla extenzivní pastva nejen ovčí, ale i skotu, koní, apod., a to na otavách po předchozí seči (nejdříve v polovině července), případně ještě vypalování více degradovaných porostů během jarních holomrazů. Takováto kombinace by zajistila rozvolnění travového drnu, ústup mechového patra a samozřejmě vznik mnoha plošek holé půdy. To by podpořilo celou řadu rostlinných druhů, nejen prstnatec bezový.</p> <p>Spásání porostu se ale na lokalitě dlouhodobě nedaří zajistit, proto jsou louky alespoň jednou ročně koseny. Seč začíná nejdříve ve druhé polovině července. Pokud se nepodaří zajistit pastvu, bylo by vhodnější kosit louky dvakrát do roka (v červenci a do konce vegetační sezóny ještě jednou).</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

druh:	hlavinka horská (<i>Traunsteinera globosa</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
přítomnost druhu na lokalitě (min. desítky jedinců)	<p>Dosud bylo prováděno pravidelné sčítání druhu místním člověkem, také nepravidelné terénní pochůzky ukazují na dosud vitální populaci. Nyní jsou zaznamenány desítky kvetoucích rostlin. Početnost se ale pozvolna v průběhu let snižuje.</p> <p>Příčinou bude pravděpodobně absence pastvy, následné zahušťování drnu a zarůstání mechem. Uplatňuje se asi i celková izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí.</p> <p>Nejvhodnějším způsobem hospodaření by zde jistě byla extenzivní pastva nejen ovčí, ale i skotu, koní, apod., a to na otavách po předchozí seči (nejdříve v polovině července), případně ještě vypalování více degradovaných porostů během jarních holomrazů. Takováto kombinace by zajistila rozvolnění travového drnu, ústup mechového patra a samozřejmě vznik mnoha plošek holé půdy. To by podpořilo celou řadu rostlinných druhů, nejen hlavinku.</p> <p>Spásání porostu se ale na lokalitě dlouhodobě nedaří zajistit, proto jsou louky alespoň jednou ročně koseny. Seč začíná nejdříve ve druhé polovině července. Pokud se nepodaří zajistit pastvu, bylo by vhodnější kosit louky dvakrát do roka (v červenci a do konce vegetační sezóny ještě jednou).</p>	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se

druh:	pětiprstka žežulník (<i>Gymnadenia conopsea</i>)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
přítomnost druhu na lokalitě (minimálně desítky jedinců)	<p>Dosud bylo prováděno pravidelné sčítání druhu místním člověkem, také nepravidelné terénní pochůzky ukazují na vitální populaci čítající dnes vyšší desítky jedinců, možná stovky. Početnost se ale pozvolna v průběhu let snižuje.</p> <p>Příčinou bude pravděpodobně absence pastvy, následné zahušťování drnu a zarůstání mechem. Uplatňuje se asi i celková izolovanost lokality, dlouhodobá depozice atmosférického dusíku, sucho a další hůře uchopitelné globální vlivy prostředí.</p> <p>Nejvhodnějším způsobem hospodaření by zde jistě byla extenzivní pastva nejen ovčí, ale i skotu, koní, apod., a to na otavách po předchozí seči (nejdříve v polovině července), případně ještě vypalování více degradovaných porostů během jarních holomrazů. Takováto kombinace by zajistila rozvolnění trávového drnu, ústup mechového patra a samozřejmě vznik mnoha plošek holé půdy. To by podpořilo celou řadu rostlinných druhů, nejen pětiprstku.</p> <p>Spásání porostu se ale na lokalitě dlouhodobě nedaří zajistit, proto jsou louky alespoň jednou ročně koseny. Seč začíná nejdříve ve druhé polovině července. Pokud se nepodaří zajistit pastvu, bylo by vhodnější kosit louky dvakrát do roka (v červenci a do konce vegetační sezóny ještě jednou).</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	zhoršující se

druh:	perleťovec maceškový (<i>Argynnis niobe</i>)
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
přítomnost drobných obnažených plošek půdy, jež jsou v mozaice s krátkostébelnými trávníky a nektarodárnými rostlinami v rámci dílčí plochy I, a to především ve středové části na hřebeni a jižně orientovaném úbočí (dále jen v místě výskytu předmětného druhu)	<p>Drobné obnažené plošky půdy, krátkostébelné trávníky a nektarodárné rostliny jsou na lokalitě zastoupeny. S ohledem na skutečnost, že na lokalitě chybí pastva, jsou drobné obnažené plošky udržovány spíše náhodně (pastva, pojezd, sešlap) než systematicky. Navíc mozaika získána pomocí seče má mnohem větší velikost „zrna“ než tomu bývá zpravidla u pastvy. V období zhruba od druhé poloviny července do druhé poloviny srpna, dle průběhu počasí to je někdy až do konce srpna je celoplošně posečena, tudíž nabídka nektarodárných rostlin náhle mizí.</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	zlepšující se
přítomnost drobných skupinek dřevin, anebo solitérních jedinců dřevin v místě výskytu předmětného druhu	<p>K nocovištím využívají imága keře či nízké stromky, které musí být poblíž ploch s nektarem i ploch pro kladení. Ty jsou na lokalitě zastoupeny v dostatečném množství.</p>
stav:	dobrý
trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Jistý potencionální konflikt představuje ponechávání nejméně 5% plochy bez managementu v sektorech do 1 ha z důvodu obecné ochrany hmyzu. Na ponechané ploše může docházet k navyšování stařiny a expanzi třtiny křovištní. Při střídání ploch by však mělo jít jen o dočasný výskyt.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.1Mezofilní ovsíkové louky T1.5 Vlhké pcháčové louky T2.3BPodhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	seč
Vhodný interval	1(–2)×/rok
Minimální interval	1×/ 2 roky
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	lehká, těžká mechanizace, ruční seč – kosa, sekačka, ruční sekačka, křovinořez
Kalendář pro management	VI–VIII (IX)
Upřesňující podmínky	<p>Velmi problematické bývá stanovit termín seče, je potřeba, aby seč nebyla příliš časná, a nedocházelo tak k redukci populací vstavačovitých, zároveň příliš pozdní seč napomáhá rozšiřování travin. Lidová zkušenost napříč různými oblastmi Karpat ukazuje, že seč je nejlépe započít ve fázi, kdy dochází k pukání tobolek kokrhelů (<i>Rhinanthus</i> sp. div.).</p> <p>Případnou druhou seč by bylo vhodné směřovat do období srpna/září.</p> <p>Z důvodů obecné ochrany hmyzu ponechávat v sektorech do 1 ha 5% bez zásahu, a to až do další vegetační sezóny.</p> <p>Seč by měla být mozaikovitá, tzn. ideálně mezi posečením prvních 20% a posledních 20% travních porostů by měla uplynout doba alespoň 40 dní, a to vždy v rámci dané dílčí plochy.</p> <p>Jednu seč lze nahradit pastvou.</p> <p>Biomasa by měla být z rezervace odvezena.</p> <p>Po dohodě s OOP lze vymezit místa ke spálení biomasy v rámci rezervace (podpora antrakofilních druhů hub).</p>

Ekosystém	T1.1Mezofilní ovsíkové louky T2.3BPodhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	pastva
Vhodný interval	přepásání otav nebo jarní pastva max. 1× / rok
Minimální interval	1× / 3 roky
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	ovce (kráva, koza, popř. kůň)
Kalendář pro management	V; IX–X
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - pastva otav anebo jarní pastva, - jednorázová, krátkodobá nátlaková pastva, - zatížení DJ/ha je nutné přizpůsobovat dle potřeb vegetace. <p>Nutné je posečení nedopasků po skončené pastvě, zejména pokud se jedná o expandující (rozšiřující se) druhy trav a bylin.</p> <p>Z důvodů obecné ochrany hmyzu ponechávat v sektorech do 1 ha 5 % bez zásahu, a to až do další vegetační sezóny.</p> <p>Ochrana modráška černoskvřnného a perleťovce maceškového vyžaduje termín do 15. 6, anebo pak po 1. 9.</p> <p>Pro podporu hořečků je možno 1x/3 roky naplánovat celoplošnou pastvu. Kvůli modráskovi i hořečkům ideálně do 15. 6. nebo po 1. 9.</p>

Ekosystém	T1.1Mezofilní ovsíkové louky T2.3BPodhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	výřez náletu
Vhodný interval	Jednorázově
Minimální interval	-
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	(motorová) pila, sekera, křovinořez, příp. bodově herbicid aj.
Kalendář pro management	IX–III (tj. mimo období hnízdění ptactva)
Upřesňující podmínky	<ul style="list-style-type: none"> - likvidace zmlazení při seči a také jako nedopasky po pastvě (viz výše), - likvidace drobného expandujícího náletu (nevhodného pro hnízdění ptactva) je možné provádět i ve vegetačním období (dochází tím k maximálnímu oslabení dřevin a eliminaci zmlazování), - likvidace vzrostlých dřevin na parcelách 9800, 9801 a 9803se bude vzhledem k velikosti biomasy a parcel pravděpodobně provádět postupně (domluveno s vlastníkem), - k použití herbicidu je nutné povolení výjimky ze zákona 114/1992 Sb. <p>Rozhodně není vhodné kompletně vyřezat všechny dřeviny, naopak je žádoucí část jedinců ponechat a zachovat tak určitou „lesostepní“ strukturu.</p> <p>Vzácnější druhy křovin (např. růže <i>Rosa rugosa</i>, <i>R. elliptica</i> a jalovec) je nutné zachovat, vyznačování tedy musí probíhat ve vegetační sezóně.</p> <p>Po dohodě s OOP lze vymezit místa ke spálení biomasy v rámci rezervace (podpora antrakofilních druhů hub).</p>

Ekosystém	T1.1Mezofilní ovsíkové louky T2.3BPodhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	výsadba ovocných odrůd dřevin
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	-
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	rýče, motyky, lopaty, zahradnické nůžky, aj.
Kalendář pro management	IV–V, X
Upřesňující podmínky	Preferovány jsou staré a tradiční odrůdy ovocných dřevin, vysokokmeny.

Ekosystém	T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	Vytrhávání/sečení hasivky orličí
Vhodný interval	1(-2)x/rok, jinak dle potřeby
Minimální interval	1x/2 roky
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	lehká, těžká mechanizace, ruční seč – kosa, sekačka, ruční sekačka, křovinořez, rukavice
Kalendář pro management	V–IX
Upřesňující podmínky	Veškerá biomasa musí být z rezervace odvezena, jako tomu bylo dosud.

Ekosystém	T1.1Mezofilní ovsíkové louky T2.3BPodhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>) T3.4CŠirokolisté suché trávníky, porosty s význačným výskytem vstavačovitých a bez jalovce obecného (<i>Juniperus communis</i>)
Typ managementu	vypalování lučních porostů
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	-
Pracovní nástroj / hospodářské zvíře	plynový hořák, lopaty, hasící nástroje
Kalendář pro management	II–III
Upřesňující podmínky	V souladu s platnou legislativou. Konkrétní mikrolokality k vypalování stanovit po dohodě s OOP.

b) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Uvedeny jsou specifické způsoby péče u vybraných vzácných a deštníkových druhů (tj. takových, jejichž životní podmínky se kryjí s životními podmínkami dalších druhů):

Prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*)

Vzhledem k tomu, že prstnatec bezový preferuje rozvolněný travní porost, je vhodné zajistit dostatečnou disturbanci (narušování) vegetačního krytu, tj. pastvu, případně bránování nebo lokální vyhrabávání kovovými hráběmi. Maloplošně by bylo pravděpodobně užitečné aplikovat i kontrolované maloplošné vypalování za holomrazu (II–III). To bývalo na mnoha lokalitách jeho výskytu v Beskydech běžné, což dosvědčují starousedlíci. Zásah musí být v souladu s platnou legislativou a po předcházející konzultaci s entomology. Podobné nároky na rozvolněný travní drn mají také další vzácnější druhy rostlin (viz tabulka v kap. 2. 1.).

Mečík střechovitý (*Gladiolus imbricatus*) a **prstnatec Fuchsův** (*Dactylorhiza fuchsii*)

Vhodné by bylo vymezit plochy s cílenou péčí o tyto druhy (tj. pozdní seč). Ostatní luční porosty s přítomností jiných prioritních předmětů ochrany (tj. vzácnějších druhů) by měly být sečeny v dřívějších termínech (viz kap. 2.6).

c) péče o populace a biotopy živočichů

- na lokalitě by měla probíhat mozaikovitá seč, tzn., že mezi posečením prvních 20% a posledních 20% by měla uplynout doba alespoň 40 dní, a to vždy v rámci každé dílčí plochy,
- vždy ponechat nejméně 5 % plochy v sektorech do 1 ha v daném termínu bez managementu, tyto bezzásahové plochy musí v dalších letech v rámci jednotlivých sektorů rotovat,
- nepást na jedné ploše víc než jednou ročně (buď na jaře s dosečením otav, nebo naopak až s pastvou na otavách po předchozí seči),
- „zubatě“ rozčlenit nyní kompaktní lemy křovin, mezí a lesních porostů,
- pomístní narušování drnu v zapojených porostech bránováním,
- občasné předjarní vypalování menších degradovaných ploch,
- posečená biomasa nesmí být skládkovaná do porostů listnatých dřevin, došlo by tím k devastaci biotopu, který je jinak velmi atraktivní pro řadu druhů bezobratlých,
- na loukách s ruderalizovanou vegetací (včetně OP) je žádoucí pokračovat v současném managementu a snižování podílu ruderálních rostlin podmýnutím, bránováním a dosevem regionální směsi, nejlépe přímo pomocí krátkodobého rozhozu sena z květnatých částí PR,
- eliminovat invazní a expanzivní druhy rostlin,
- z důvodu ochrany modráska černoskvřnného a perleťovce maceškového je potřeba provádět pastvu do 15.6., anebo pak po 1.9.,
- zachování malého políčka v rezervaci je žádoucí, zvyšuje diverzitu prostředí a je atraktivní pro druhy bezobratlých, jež jsou vázány na obnažené plochy

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) ekosystémy mimo lesní pozemky

Přílohy:

T2 –Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Lesní pozemky

Ochranné pásmo PR Galovské lúky tvoří z velké části hospodářsky využívané lesní porosty, smrčiny a jedlobučiny. Při lesních pracích a zejména při těžbě dřeva je potřeba dbát na to, aby na pozemcích v PR nebyl trvale a destruktivně narušován vegetační kryt, resp. poškozovány vzácné a ohrožené druhy rostlin. Proto je pro případné využití pozemků v PR k těžební činnosti nutné vyřídít souhlas příslušného orgánu ochrany přírody (Správy CHKO), kde budou domluveny konkrétní podmínky.

Současně je třeba zvažovat možnosti propojení dnes oddělených menších částí PR tvořících severní část PR. Pozemky p. č. 9790/1 a 9736 silně trpí zástínem okolního lesa, nepříznivě působí rovněž jejich izolace od okolních luk. Hustý les brání dostatečnému přelétání opylovačů (pro řadu motýlů a dalšího hmyzu je vzrostlý les nepřekonatelnou migrační bariérou). Proto je nutné zvažovat jednak odstranění stromového patra z pozemku p. č. 9790/2, který obě jmenované parcely dělí, ale také propojení se zbytkem luk v PR. Propojení je možné proředěním, nebo úplným a pokud možno trvalým vykácením stromového patra podél lesní cesty, tj. na pozemcích p. č. 9786, 9740/1, 9740/2, 9740/3, 9740/4 a 9741. Vytvořen by měl být pruh v šířce několika metrů, který mohou porůstat keře (zde zejm. líska obecná).

S propojením se zbytkem PR může být ale potíže, neboť pozemky kolem cesty jsou lesní a navíc vlastnický roztržštěné. Snadnější cestou se tak jeví propojení přes soukromý pozemek p. č. 9376/26 a obecní p. č. 9376/24 (případně i 9376/25). Krajní variantou je pak východní „obchvat“ přes soukromý pozemek p. č. 9728 a 9376/20 (Lesy ČR), např. s variantou lesa nízkého/středního, průchodnou pro opylovače. Vše záleží na dohodách s vlastníky a vyřízení výjimek z lesního zákona.

Za účelem zvýšení biodiverzity fauny vázané na přechodový ekoton les – louka je žádoucí ponechávat v listnatých porostech lemujících luční porosty vybrané jedince do fyzického rozpadu.

Louky

Bezlesé pozemky v ochranném pásmu PR (jižní a západní část) jsou zpravidla obhospodařované jako jednosečné louky, část leží ladem, část je využívána pro potřeby hospodářské usedlosti (včetně dvora a hospodářských budov). Na ladem ležících lučních pozemcích by bylo vhodné obnovit jejich údržbu, a to i s ohledem na umožnění komunikace populací jednotlivých druhů (podpora výměny a šíření genetických informací). Hospodářský režim na loukách v ochranném pásmu PR by měl být obdobný jako na pozemcích v PR (viz výše a Příloha T1).

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

- obnova hranic přírodní rezervace pruhovým značením,
- obnova a případné doplnění značení tabulemi se státním znakem,
- území je geodeticky zaměřeno.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Bez návrhu

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Kácení dřevin mimo les – vyřízení souhlasu.
Ohlášení pálení na příslušném úřadě.

c) ostatní

Výkup pozemků s nejvýznamnějším výskytem vzácných druhů.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

- provádění odborných exkurzí pro veřejnost, zejména pro školy,
- zajištění občasné strážní služby, především v jarním (letním) období.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

- provádění odborných exkurzí pro veřejnost, zejména pro školy,
- obnova malých informačních tabulí na sloupech s tabulemi se státním znakem a údržba či obnova velké informační cedule u odpočinkového místa.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

- provádět průběžný monitoring předmětů ochrany a indikátorů,
- zajistit zpracování inventarizačních průzkumů – zejména botanický (včetně vegetačního), entomologický, mykologický, ornitologický, případně i bryologický,
- sledovat stav vegetace (např. prostřednictvím monitoringu lokalit PPK, příp. jinými metodami).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Obnova pruhového značení hranic přírodní rezervace	3 km	1×	4500,-
Obnova a doplnění značení tabulemi se státním znakem	3 ks	1×	3 000,-
Obnova a doplnění malých informačních tabulí (ks)	3 ks	1×	2 000,-
Výsadby ovocných stromů	40 ks	1×	72 000,-
Seč	19 ha	10×	2 470 000,-
Pastva	15 ha	6×	2 700 000,-
Výřez náletu	1 ha	1×	80 000,-
Likvidace expandujících druhů	1 ha	5×	150 000,-
Vyhrabávání	5 ha	3×	360 000,-
bránování	5 ha	3x	33 000,-
vypalování	2 ha	2x	10 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			5 884500,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Beneš J., Konvička M. [eds.] (2002): Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I, II. –SOM, Praha, 857 p.

Demek J., Mackovčín P. a kol. (2006): Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. 2. vyd. – AOPK ČR, Brno, 582 p.

Gulich V., Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Cévnaté rostliny. – AOPK ČR Praha, 35: 1–178.

Hejda R., Farkač J. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Bezobratlí. – AOPK ČR Praha, 36: 1–612.

Chobot K. & Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky, Obratlovci. – AOPK ČR Praha, 34: 1–182.

JANOŠKA, M. (2000): Valašsko očima geologa. 1. vyd. Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 72 s.

Neuhäuslová Z. a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace ČR. – Academia, Praha, 341 p.

Neuschlová Š. (1982) Státní přírodní rezervace Galovské lúky. – Ms. [depon in: AOPK ČR, Praha].

Popelářová M. (2012): Plán péče o PR „Galovskélúky“ na období 2012–2021. – Ms. [depon. in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm], 26 p. + přílohy.

Quit E. (1971): Klimatické oblasti Československa. – Academia, Praha, 73 p.

Skalický, V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S., Slavík B. [eds.], Květena České republiky, svazek 1, Academia, Praha, pp. 103–121.

Spitzer L. (2008a): Závěrečná zpráva z inventarizačního průzkumu vybraných skupin motýlů (*Lepidoptera*) na lokalitě PR Galovské lúky. – Ms. [depon. in: Správa CHKO Beskydy Rožnov pod Radhoštěm] 6 p.

Spitzer L. (2008b): Mapování výskytu perleťovce maceškového (*Argynnis niobe*) na Valašsku (okr. Vsetín) a doplnění bionomických a ekologických poznatků. – Ms. [depon. in: ČSOP Praha] 12 p.

Spitzer L. (2019): Závěrečná zpráva z inventarizačního průzkumu denních motýlů bezlesí v PR Galovské lúky. – Ms. [depon. in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm] 25 p.

Spitzer L., Beneš J. & Konvička M. (2009): Oviposition of the Niobe Fritillary (*Argynnis niobe* Linnaeus, 1758) at sub-mountain conditions in the Czech Carpathians (*Lepidoptera*, *Nymphalidae*). – Nachrichten des Entomologischen Vereins Apollo, N.F., 30 (3): 165–168.

Stanovský J. (2019): Inventarizační průzkum epigeických a fytofágních brouků (*Coleoptera*) v PR Galovské lúky – závěrečná zpráva. – Ms. [depon in: AOPK ČR, Praha] 25 p.

4.3 Seznam používaných zkratek

ČSOP	Český svaz ochránců přírody
EVL	evropsky významná lokalita
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IUCN	Světový svaz ochrany přírody
MZCHÚ	maloplošné zvláště chráněné území
OP	ochranné pásmo
PO	ptačí oblast
PP	plán péče
PPK	Program péče o krajinu
PR	přírodní rezervace
SPR	státní přírodní rezervace
PÚPFL	pozemek určený k plnění funkce lesa
IP	inventarizační průzkum

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

AOPK, RP Správa CHKO Beskydy

Na zpracování se podíleli: Petra Chalupová, Jan Juřica, Marie Popelářová

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky:

Příloha T1 **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy:

Příloha M1 **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 **Mapa dílčích ploch a objektů**

Vrstvy:

Příloha V1 **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie:

Příloha F1 **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje.

Příloha T1 Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

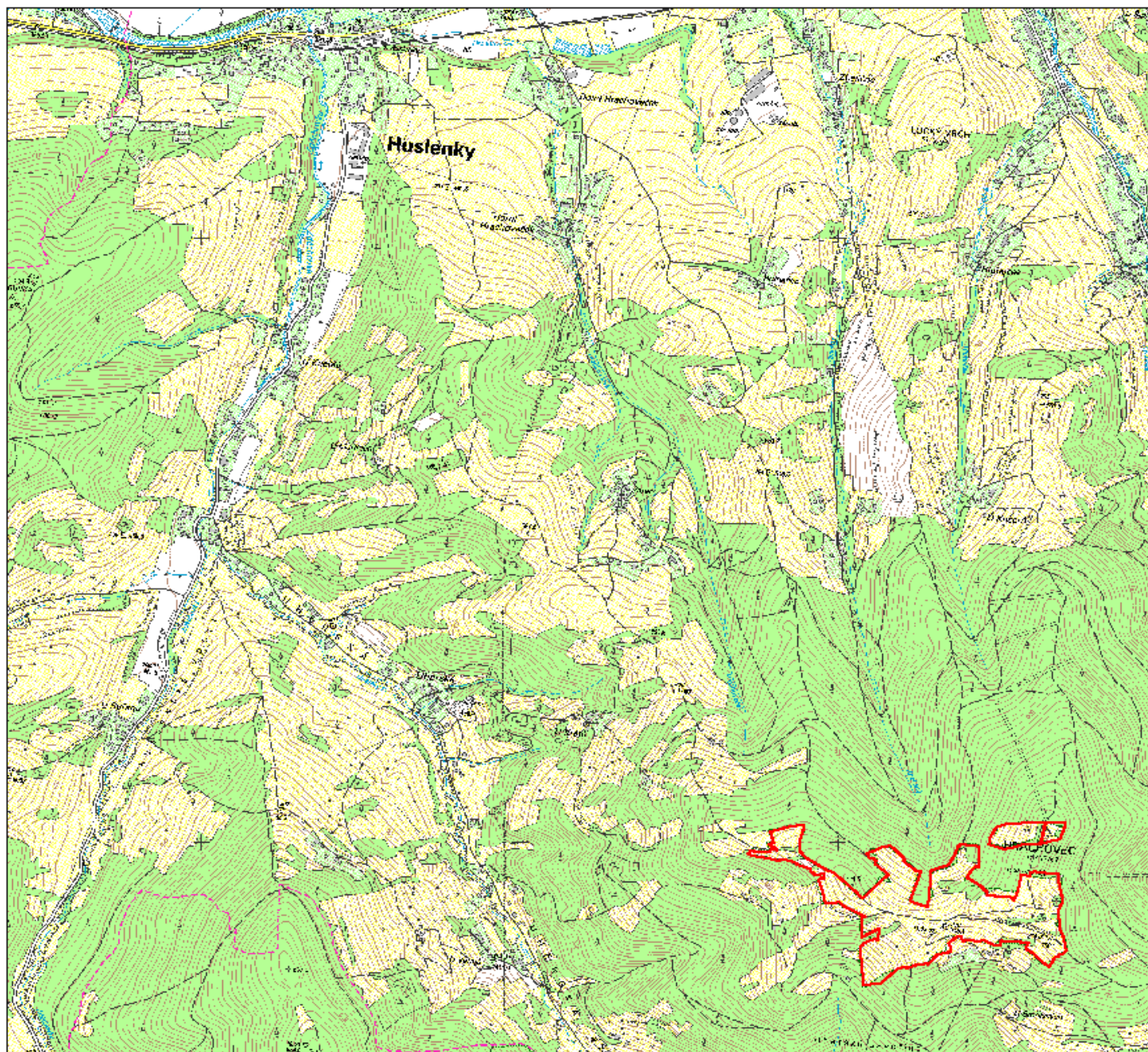
označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
I	11,17	Květnaté louky a drobné mokřady s početným výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin. Charakteristické je bohaté druhové i početní zastoupení vzácných a chráněných druhů, včetně vstavačovitých (orchidejí). Přítomny jsou často i teplomilnější druhy rostlin. Výskyt modráska černoskrvného a perleťovce maceškového. Cíl péče: Cílem péče je udržení a zlepšení stavu těchto lučních porostů.	seč	1. stupeň	VI–VIII	1–(2)× / rok, mozaikovitá seč
			pastva	1. stupeň	V; IX–X	přepásání otav nebo jarní pastva 1× / rok
			výřez náletu	3. stupeň	IX–III	1× / 2 roky (v mimo hnízdní období)
			likvidace expandujících druhů, zejm. třtiny křovištní	1. stupeň	VI–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			jiné postupy, zejm.:			
			vyhrabávání bránami a železnými hráběmi	2. stupeň	III–IV, VIII	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			výsadba ovocných dřevin	3. stupeň	X	1× / 3 roky, resp. dle potřeby
II	2,60	Mírně degradované luční porosty, s ojedinělým výskytem vzácných a chráněných druhů Části luk v okrajových partiích PR, které byly dříve zorněny a následně osety vysokoprodukčními kulturními travami a nyní dochází k jejich postupné regeneraci, nebo byly v minulosti	seč	1. stupeň	VI–VIII	1–(2)× / rok, mozaikovitá seč
			likvidace expandujících druhů, zejm. třtiny křovištní	1. stupeň	VI–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			pastva	1. stupeň	V; IX–X	přepásání otav nebo jarní

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		zorněny a nyní zarůstají přirozenou luční vegetací, a dále se jedná o plochy, které dlouhodobě ležely ladem a nyní jsou obhospodařovány. Cíl péče: Cílem péče je zlepšení stavu těchto lučních porostů.	pastva	1. stupeň	V; IX–X	přepásání otav nebo jarní pastva 1× / rok
			seč	1. stupeň	VI–VIII	1–(2)× / rok, mozaikovitá seč
			vyhrabávání bránami a železnými hráběmi	2. stupeň	III–IV, VIII	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			lokální použití biocidu	3. stupeň	VI–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			obnova lučního porostu výsevem semen z místně získaného sena	3. stupeň	IV–VIII	1–2× / rok
III	0,53	Silně degradované luční porosty, zřejmě pouze výjimečně obhospodařované. Cíl péče: Zavést pravidelný a adekvátní management.	výřez náletu	2. stupeň	IX–III	1–2× / rok
			seč	1. stupeň	VI–VIII	2× / rok
			likvidace expandujících druhů, zejm. třtiny křovištní, maliníku,	1. stupeň	VI–X	1–2× / rok
			pastva (jednorázové, nátlakové přepasení porostů)	2. stupeň	V; IX–X	přepásání otav nebo jarní pastva 1× / rok, příp.
			jiné postupy, zejm.:			
			vyhrabávání bránami a železnými hráběmi	2. stupeň	III–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
IV	6,44	Křoviny, remízky, okraje lesa Na celé ploše PR se nachází remízky z náletových dřevin, křoviny v lemech lesa, na	výřez náletu	3. stupeň	IX–III	1×/ 1–2 roky
			likvidace expandujících druhů, zejm. třtiny křovištní, hasivky orličí	3. stupeň	VI–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			výsadba ovocných dřevin	3. stupeň	IV–V, X	jednorázově

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		mezích a na hromadiskách, roztroušeně po ploše rostou také solitérní stromy. Patří sem rovněž okrajové části nelesních pozemků v PR, které jsou zarosteny vzrostlým lesem (jedlobučina, smrčina). Cíl péče: Zachování remízů, okrajů lesa, křovin na mezích, hromadiskách a v lemech lesa tak, aby se nerozrůstaly do luk, ale byly zachovány jako biotopy vzácnějších druhů (některé druhy růží, staré ovocné stromy, biotop pro hnízdění ptactva a další), a také jako krajinářsky hodnotné prvky na lokalitě.	vytrhávání hasivky orličí	3. stupeň	VI–X	1–2× / rok, resp. dle potřeby
			výřez vzrostlého smrkového náletu na parcelách 9800, 9801 a 9803	1. stupeň	celoročně	průběžně
V	0,21	Ve východní části PR majitel pozemků obhospodařuje k samozásobitelským účelům menší políčko. Kromě plodin se zde vyvíjí druhově bohatá společenstva polních plevelů. Cíl péče: Při případném upuštění od pěstování ponechat políčko spontánnímu zatravnění nebo k zatravnění využít osivo semen (zelené seno) z okolních luk.	v případě upuštění od hospodaření ponechání políčka samovolnému vývoji	3. stupeň	IV–VIII	1–2× / rok

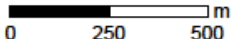
naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha č. M1:
Orientační mapa s vyznačením území

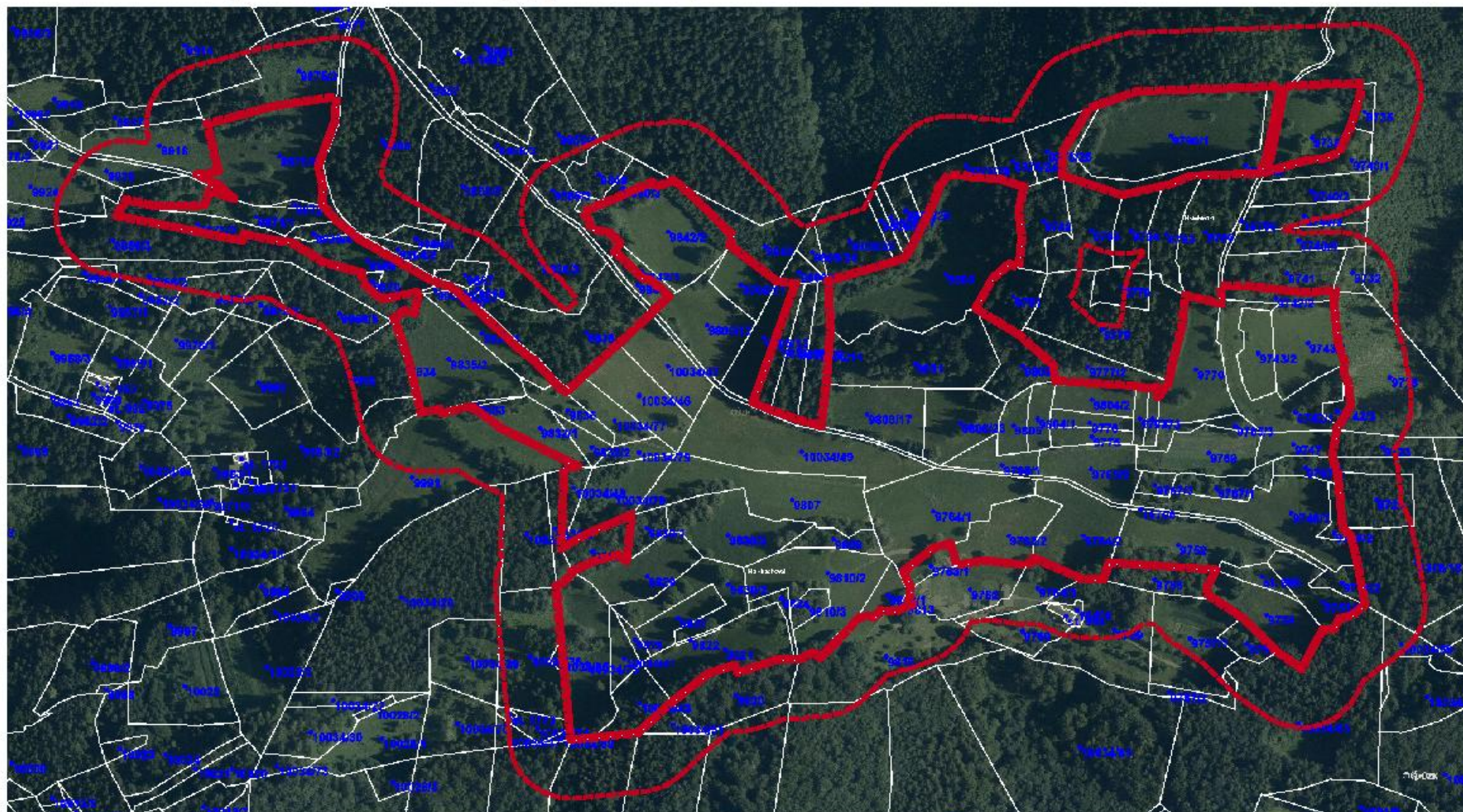
 PR Galovské lúky

1:12 000   0 250 500 m

datový obsah: © Správa CHKO Beskydy 2012,
 datový podklad: © ČÚZK 2007,
 © datový sklad AOPK ČR 2012

Příloha M2: Katastrální mapa se zákresem PR Galovské lúky a jejího ochranného pásma

1:2 880

0 50 100 m

hranice PR

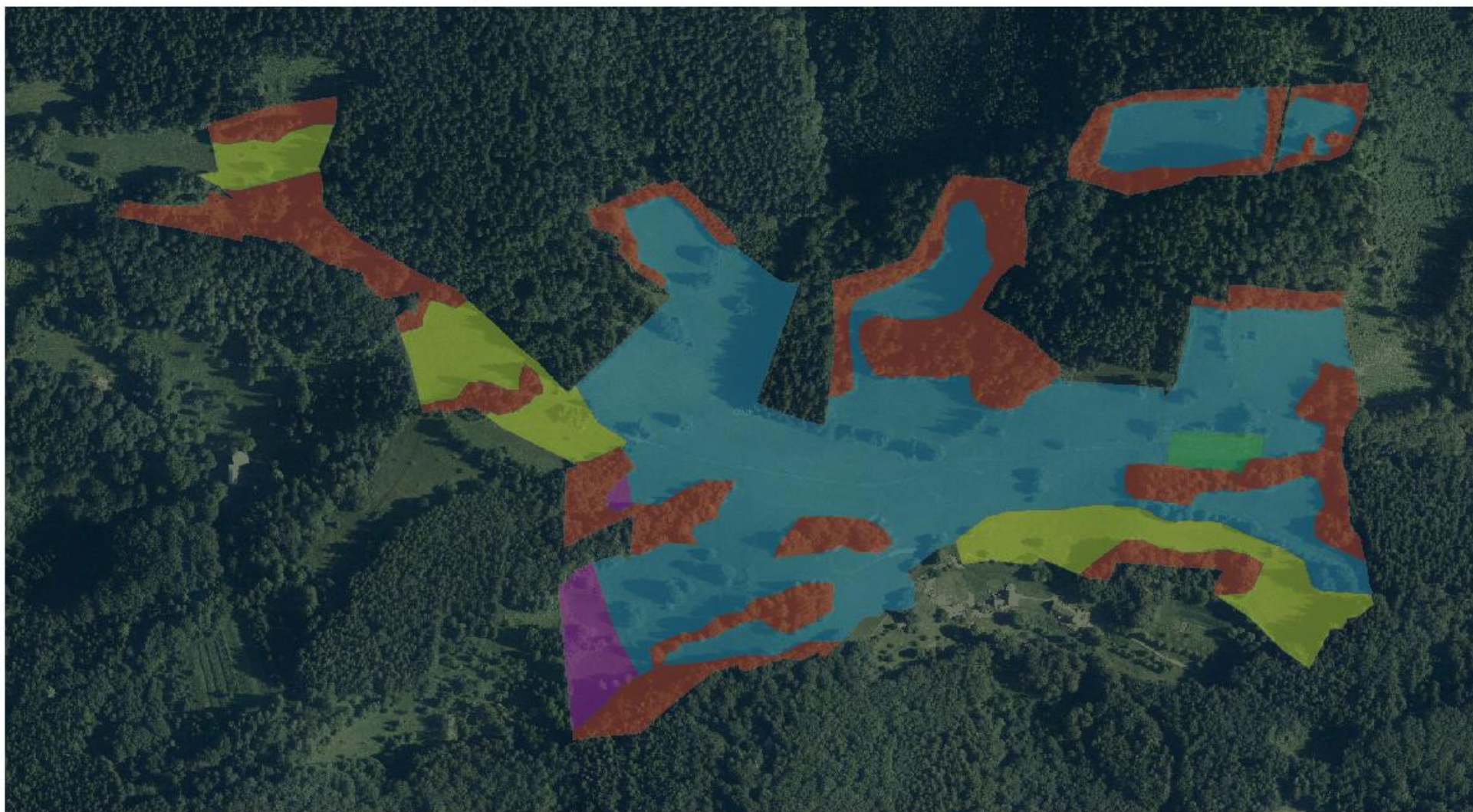
hranice ochranného pásma PR

Příloha plánu péče o přírodní památku.
Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Beskydy
Místo sestavení mapy - Rožnov p. R. Rok sestavení mapy - 2021. Kartografické zobrazení S-JTSK

Podkladové zdroje: AOPK ČR 2021, WMS ČÚZK 2021

Příloha M3: PR Galovské lúky - mapa dílčích ploch a objektů

- degradované porosty
- kroviny, okraj lesa
- políčko
- zachovale travníky bez orchide
- zachovale travníky s orchideje

0 50 100 m

1:2 880

Příloha plánu péče o přírodní památku.
Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Beskydy
Místo sestavení mapy - Rožnov p. R. Rok sestavení mapy - 2021. Kartografické zobrazení S-JTSK

Podkladové zdroje: AOPK ČR 2021, WMS ČÚZK 2021

Příloha F1 – Fotodokumentace

Obr. 1 a 2:

Letecké pohledy na krajinu, ve které leží i dnešní PR Galovské lúky (uprostřed). V 50. letech minulého století (foto nahoře) byla dnešní PR součástí rozsáhlé mozaiky luk, pastvin i střídavě zorňovaných pozemků, souvislý les se rozkládal hlavně v severní části, směrem do údolí Kýchová.

Obr. 3: Pro PR Galovské lúky jsou typické skupiny dřevin a solitéry sloužící jako závětrné struktury pro motýly. V křovinách hnízdí ťuhýk obecný (*Lanius collurio*).

Obr. 4: Pohled do druhově květnatého porostu. V popředí vstavač mužský (*Orchis mascula*).

Obr. 5: Mezofilní ovsíkové louky zaujímají největší plochu v PR Galovské lúky.

Obr. 6: Prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*) svým významem přesahuje region. Nejhojněji se vyskytuje v hřebenových partiích rezervace.

Obr. 7: Hlavinska horská (*Traunsteinera globosa*) se vyskytuje v druhově chudších i bohatších lučních porostech na severních svazích